

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Havsbaserad vindkraft - rapport från Statens energimyndighet (dnr M2015/2349/Ee)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över Statens energimyndighets rapport Havsbaserad vindkraft (ER 2015:12).

Övergripande synpunkter

- Länsstyrelsen instämmer i att målsättningen att nå en ökad andel förnybar energi är angelägen. Att enbart ge stöd till havsbaserad vindkraft anser vi emellertid kan motverka utvecklingen av ännu bättre förnybara energislag. Det bör därför även finnas utrymme för stöd till andra havsbaserade energiformer som utnyttjar förnybar energi, som t.ex. vågkraft.
- I yttrande över remissmaterialet gällande ”Urval av område avseende riksintresse för vindbruk till havs” ansåg Länsstyrelsen bl.a. att med hänsyn till kustområdets samlade värde bör Bohuskusten även i fortsättningen hållas fri från etablering av vindkraft. Bl.a. därför är det angeläget att endast de vindkraftparker där en samlad tillståndsprövning genomförts och som har fått tillstånd enligt miljöbalken har rätt att få stöd. Om tillåtligheten är prövad mot de krav som ställs i miljöbalken minskar risken för att stöd lämnas till projekt som kan innebära stora störningar i bl.a. naturmiljön. Länsstyrelsen anser därför att stödet ska utformas i form av driftstöd och att endast de vindkraftparker som har giltiga aktuella miljötillstånd ska ges möjlighet att delta i budgivningen.
- Reglerna för giltighetstiden för ett miljötillstånd bör inte luckras upp. Däremot kan det övervägas om tidsbegränsningen för ett tillstånd kan förlängas. Detta är dock en fråga som kan avgöras inom ramen för de ordinarie reglerna för tillstånds- och omprövning enligt miljöbalken.
- Länsstyrelsen anser vidare att en av förutsättningarna för att få ta del av stöd ska kopplas till krav på kunskapsöverföring.

Synpunkter på betänkandets förslag

Länsstyrelsen instämmer i att målsättningen att nå en ökad andel förnybar energi är angelägen. Att enbart ge stöd till havsbaserad vindkraft anser vi emellertid kan motverka utvecklingen av ännu bättre förnybara energislag. Det bör därför även finnas utrymme för stöd till andra havsbaserade energiformer som utnyttjar förnybar energi, som t.ex. vågkraft.

Det är viktigt med ett mycket tydligt syfte och mål med stödet för att underlätta bedömningen av vilka som ska berättigas stöd.

Tillståndsprocessen enligt miljöbalken för att få tillstånd till havsbaserad vindkraft är mycket komplex och i tillståndsprövningen görs i normalfallet överväganden mellan många motstående intressen. Länsstyrelsen anser att det är mycket viktigt att miljöprövningen även i fortsättningen är så heltäckande och får den omfattning som behövs för att göra nödvändiga överväganden med avseende på olika typer av påverkan på miljön och andra intressen. Framtida regler för stöd bör därför konstrueras så att de inte blir inaktuella till följd av att tillståndsprocessen tar lång tid. Det är positivt med ett anbudsförfarande där ett av kraven för att få delta är att bara de anläggningar som har alla tillstånd får delta i budgivningen.

Det framgår av underlaget att Statens energimyndighet ser ett hinder i att ett tillstånd enligt miljöbalken har en begränsad giltighetstid för när tillståndet ska ha tagits i anspråk. Länsstyrelsen anser att det är bra att tillstånd har begränsad giltighetstid eftersom teknikutvecklingen och nya erfarenheter ställer krav på aktuella tillstånd, inte minst ur energieffektiviseringssynpunkt och ur allmän miljöskydds synpunkt. Det finns en uppenbar risk med att ta bort eller luckra upp denna regel. Om denna regel tas bort riskerar man att för lång tid otillgängliggöra områden som kanske skulle vara lämpliga för ännu bättre energiprojekt, annan utformning eller energiform. Däremot kan det finnas anledning att överväga om tidsbegränsningen för ett tillstånd kan förlängas. Detta är dock en fråga som kan avgöras inom ramen för de ordinarie reglerna för tillstånds- och omprövning enligt miljöbalken.

Länsstyrelsen är positiv till möjligheten att lämna visst stöd till utveckling av havsbaserad förnybar energi inom ramen för forskningsprojekt som syftar till innovation och teknikutveckling, till att minska risker och till att öka lönsamheten i framtida projekt. Kraven för stöd i dessa fall bör vara tydliga med att det ska handla om forskningsprojekt under en begränsad tid, i syfte att utföra försök med ny teknik för att utveckla nya eller förbättrade produkter.

Länsstyrelsen anser vidare att en av förutsättningarna för att få ta del av stöd ska kopplas till krav på kunskapsöverföring. Dels för att sprida information om bra teknik från lyckade satsningar, dels för att få kunskap om inom vilka områden som det inte fungerar eller behövs mer kunskap och forskning, innan andra liknande projekt får stöd.

Införande av stödsystem bör ha som målsättning att främja en kostnadseffektiv produktion av förnybar havsbaserad energi. Hög energiproduktion bör gynnas.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt med tydliga regler för hur förutsättningarna för medgivande av stöd ska se ut. En av utgångspunkterna för att kunna få stödet, ska vara att sökanden i anbudet - utifrån en erfarenhetsredovisning - redovisar varför det aktuella projekt som ansökan gäller ska gynnas. Redovisningen ska beskriva de erfarenheter som finns från nuvarande och tidigare projekt och vad det är som skiljer detta projekt från andra. Sökanden ska kunna visa att den har tillstånd enligt miljöbalken och att projektet använder bästa möjliga teknik.

Länsstyrelsen instämmer i att ett långsiktigt stödsystem är att föredra och att det finns fördelar med att stödet finansieras via elavgiften i stället för att det skattefinansieras.

Stödet bör som utgångspunkt delas ut till nya anläggningar för att stimulera den teknikutveckling och energieffektivisering som eftersträvas och som bidraget sägs syfta till att utveckla.

Stöd bör även kunna medges till befintliga parker, om det kan ske inom ramen för gällande miljötillstånd och att stödet antas medföra betydande effektivitetsvinster med avseende på energiutnyttjande, minskade störningar på den omkringliggande naturmiljön eller i övrigt antas medföra positiva miljöeffekter. Ett krav för stöd bör dock vara att det avser införande av ny icke beprövad teknik, och att sökanden med ett trovärdigt underlag kan visa på förväntade och betydande positiva effekter

Detta yttrande har beslutats av tillförordnade länsöverdirektören Sandra Brantebäck, efter föredragning av Länsmiljöingångör Lena Thulin Plate. I den slutliga handläggningen har även enhetschef Helena Carling vid samhällsbyggnadsenheten, utredare Ingvar Lagenfelt vid vattenavdelningen och länsjurist Sabine Lagerberg vid rättsenheten deltagit. I handläggningen i övrigt har utredaren Henrik Frykman deltagit.

Sandra Brantebäck

Lena Thulin Plate

Kopia

helena.carling@lansstyrelsen.se
ingvar.lagenfelt@lansstyrelsen.se
sabine.lagerberg@lansstyrelsen.se
henrik.frykman@lansstyrelsen.se
sandra.brantebäck@lansstyrelsen.se
lena.plate@lansstyrelsen.se